

Dosarul nr.2r-632/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, O. Cojocaru, I Dutca)

DECIZIE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Serghei Romanov, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Romanova împotriva lui Serghei Romanov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani cu privire la decăderea din drepturile părintești,

împotriva încheierii din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Serghei Romanov,

c o n s t a t ă :

La 17 ianuarie 2020, Ana Romanova, reprezentată de avocatul Igor Litvinenco, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Romanov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani, solicitând recunoașterea lui Serghei Romanov decăzut din drepturile părintești față de copilul XXXX.

Prin hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ana Romanova și s-a decăzut părintele (tatăl) Serghei Romanov din drepturile părintești față de copilul minor XXXXX.

La 03 august 2020, Serghei Romanov, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea spre examinare a cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe ca fiind neîntemeiată și ilegală cu pronunțarea unei noi decizii de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depuse de Ana Romanova.

Prin încheierea din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Serghei Romanov împotriva hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat apelantului Serghei Romanov un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii în cauză pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 75,00 de lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău; totodată, s-a explicat apelantului că, în caz de nerespectare a indicațiilor

în termenul stabilit de instanță, se vor aplica prevederile art. 369 Cod de procedură civilă, soluționarea chestiunii privind restituirea cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces.

Prin încheierea din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Serghei Romanov împotriva hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, împreună cu toate actele anexate; totodată, s-a explicat apelantului că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și în modul stabilit a aceluiași apelant, cu cerere de apel, împotriva aceleiași hotărâri, cu același obiect și temeuri, dacă apelantul a lichidat neajunsurile.

La 16 noiembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.86), Serghei Romanov, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului spre examinare, casarea încheierii din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind neîntemeiată și ilegală.

În motivarea recursului s-a invocat că, încheierea instanțe de apel din 13 octombrie 2020 a recepționat-o la data de 02 noiembrie 2020. La 02 noiembrie 2020 a depus cerere la Curtea de Apel Chișinău, prin care a informat că la 02 noiembrie 2020 a luat cunoștință de încheierea din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat expedierea hotărârii motivate, deoarece nu a primit hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 03 iulie 2020. Pe portalul instanței această hotărâre nu este publicată. Respectiv, nu putea întocmi apelul motivat.

La 09 noiembrie 2020 a depus cererea de apel motivată cu anexarea dovezii de plată a taxei de stat.

Recurentul a afirmat că, nu este de acord cu încheierea de restituire a cererii de apel, de care a luat cunoștință la 10 noiembrie 2020. Ca motiv principal al restituirii cererii de apel, se indică faptul că nu au fost respectate prevederile Codului de Procedură Civilă și anume că nu au fost înlăturate neajunsurile menționate în încheierea din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău privind prezentarea cererii de apel motivate și anexare dovezii de achitare a plății taxei de stat. În acest sens, a precizat că încheierea instanței de apel din 13 octombrie 2020 a recepționat-o la 02 noiembrie 2020, iar termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor a fost de 10 zile de la recepționarea încheierii. Astfel, la 09 noiembrie 2020 a fost expedită Curții de Apel Chișinău dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

Recurentul a declarat că accesul liber la justiție este unul din drepturile fundamentale ale persoanei prevăzute în art. 6 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale. Orice persoană poate să-și apere drepturile, libertățile și interesele sale legitime prevăzute de Constituție și de legislația statului în vigoare, apelând liber, atât la justiția de drept comun, cât și cea constituțională. Astfel, întru respectarea principiului proporționalității, a solicitat casarea încheierii instanței de apel din 29 octombrie 2020 și admiterea cererii de apel spre examinare, ori accesul liber la justiție are un caracter declarativ. Adicional a menționat că, accesul liber la justiție este restrâns. Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău în mod absolut și ilegal l-a privat de drepturile fundamentale, de posibilitatea de a-și apăra drepturile și de a prezenta probe în instanță. Restituirea cererii de apel încalcă nu doar drepturile sale, dar și drepturile copilului care poate să rămână fără tată.

Copia recursului declarat a fost expediată intimaților la 27 noiembrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.88) și a fost recepționată la 02 decembrie 2020, conform avizelor de recepție (f.d.90-91).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 29 octombrie 2020, iar cerere de recurs a fost depusă la 16 noiembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.86).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel prin intermediul poștei electronice la 09 noiembrie 2020 avocatului apelantului, Constantin Sidorovici (f.d.69). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Serghei Romanov, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul iterează că hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel la 03 august 2020 de către Serghei Romanov, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici (f.d.46).

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Serghei Romanov împotriva hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat apelantului Serghei Romanov un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii în cauză pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 75,00 de lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău (f.d.56-59).

Aici este de notat că încheierea instanței de apel prin care nu s-a dar curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor, a fost expediată prin intermediul poștei electronice, la 17 octombrie 2020 (f.d.61), pe adresa indicată de avocatului apelantului, Constantin Sidorovici, conform mandatului avocațial (f.d.45).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 29 octombrie 2020, a restituit cererea de apel depusă de Serghei

Romanov împotriva hotărârii din 03 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, împreună cu toate actele anexate (f.d.62-65).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestui, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 29 octombrie 2020, în situația în care apelantul/recurent nu a prezentat dovada plății taxei de stat și cererea de apel motivată în interiorul termenului acordat de instanța de apel prin încheierea emisă în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul Serghei Romanov, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a prezenta dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat, adică cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Or, acest postulat conținut în art. 365 Cod de procedură civilă indică la cuprinsul cererii de apel, precum și obligația apelantului de a anexa dovada de plată a taxei de stat la cererea de apel, în cazul în care apelul se impune cu taxă de stat.

Prin prisma art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Deși, în recurs se pretinde că încheierea de a nu da curs a cererii de apel a fost recepționată de către avocatul recurentului/pârât la 02 noiembrie 2020, Colegiul notează că extrasul din poșta electronică atestă expedierea încheierii din 13 octombrie 2020 de către instanța de apel la 17 octombrie 2020 la adresa electronică kosteal@mail.ru (f.d.61), adresa ce aparține avocatului Constantin Sidorovici, de altfel, inclusă și în mandatul avocațial (f.d.45), care a și semnat cererea de apel nemotivată, înregistrată la 03 august 2020 (f.d.46).

Totodată, Colegiul reține că avocatul recurentului, Constantin Sidorovici, în cererea adresată Curții de Apel Chișinău la 02 noiembrie 2020 prin intermediul poștei electronice (f.d.66-67) a indicat expres că a primit la 02 noiembrie 2020 încheierea din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, însă, deși, anexează la cererea de recurs cererea dată (f.d.85), un extras din poșta electronică în acest sens nu prezintă. Or, extrasul din poșta electronică conține data expedierii unui anumit text/ înscris/act, ceea ce ar fi și în cazul expedierii încheierii din 13 octombrie 2020 de către instanța de apel.

La acest capitol, Colegiul iterează că extrasul din poșta electronică ce confirmă expedierea de către instanța de apel a încheierii din 13 octombrie 2020 a Curții de

Apel Chișinău, reflectă data de 17 octombrie 2020 (f.d.61), alte probe care să ateste contrariul, nu au fost prezentate. Or, argumentul avocatului recurentului, Constantin Sidorovici, privind recepționarea la 02 noiembrie 2020 a încheierii din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, este unul declarativ.

Implicit, urmează a fi apreciată ca fiind justificată constatarea instanței de apel precum avocatul apelantului avea obligația de a urmări poșta sa electronică, or, odată ce avocatul indică această adresă electronică, de altfel, însuși avocatul corespundează prin intermediul acestei, era obligat de a verifica regulat conținutul acestei.

Subsecvent, decad argumentele părții recurente invocate în acest sens, având în vedere că instanța de apel a conchis despre respectarea procedurii de comunicare a încheierii de a nu da curs cererii de apel, rezultând din situația de fapt și materialele existente la dosar.

În altă ordine de idei, art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

De asemenea, Colegiul apreciază ca fiind justificată constatarea instanței de apel precum că de la depunerea cererii de apel nemotivate, 03 august 2020, apelantul nu s-a interesat de procedurile judiciare desfășurate, precum și actele procedurale emise în cadrul procesului de judecată.

Mai mult, în cererea sa de recurs recurentul nu a explicat ce l-a împiedicat să ia cunoștință despre hotărâre mai devreme sau cel puțin nu a menționat dacă a încercat să afle despre progresul procedurilor judiciare ulterior depunerii cererii de apel, or, verificarea portalului instanței de judecată nu este unica posibilitate de a lua cunoștință de hotărârea instanței de judecată.

Implicit, Colegiul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelantul/recurent urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de Serghei Romanov.

Cu referire la argumentul avocatului recurentului precum că a verificat portalul național al instanțelor de judecată și nu era publicată hotărârea motivată, iar, odată, ce nu a luat cunoștință de hotărârea motivată a primei instanței, nu putea întocmi apelul motivat, Colegiul menționează că recurentul nu a fost lipsit de dreptul de a lua cunoștință de hotărârea integrală din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cadrul instanței.

Or, însuși partea recurentă a menționat că la 02 noiembrie 2020, când a informat prin cerere Curtea de Apel Chișinău despre recepționarea încheierii din 13 octombrie 2020, a solicitat și expedierea hotărârii motivate din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, deoarece nu ar fi primit-o.

Comportă relevanță și faptul că cererea de apel nemotivată a fost depusă la 03 august 2020, iar în conformitate cu art. 236 alin. (5) lit. b), alin.(6) Cod de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărârea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, depun cerere de apel. În cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărârea

integrală în termen de 30 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărârii, după caz.

Pornind de la acest postulat legal, precum și obligația părților de a se interesa de soarta procesului judiciar despre a cărui existență cunosc, recurentul nu a prezentat anumite înscrisuri/confirmări care să arate că a întreprins măsurile necesare pentru a afla despre etapa procedurilor judiciare.

De altfel, hotărârea motivată a primei instanțe a fost expedită participanților la proces, conform scrisorii de însoțire (f.d.51), însă, la acest capitol, urmează a fi punctat că, obligația instanței de judecată de a expedia hotărârea integrală în termen de 5 zile rezultând din prevederile art. 236 alin.(8) Cod de procedură civilă, nu exclude dreptul participanților la proces de a recepționa personal hotărârea judecătorească în cadrul instanței.

În context, Colegiul afirmă că apelantul/recurent nu a justificat perioada inactivă până la 02 noiembrie 2020 precum că s-ar fi interesat de soarta dosarului, inclusiv prin intermediul poștei electronice, în situația în care lipsesc anumite confirmări în acest sens.

În altă ordine de idei, Colegiul notează că la data de 25 septembrie 2020 prezenta cauză civilă a fost expedită Curții de Apel Chișinău pentru examinare în ordine de apel (f.d.52), iar în data de 06 octombrie 2020 cauza civilă a fost repartizată completului de judecată al Curții de Apel Chișinău, pentru examinare în ordine de apel (f.d.53). Or, recurentul abia la data de 02 noiembrie 2020 a solicitat Curții de Apel Chișinău de a-i expedia copia hotărârii motivate emisă la 03 iulie 2020 de prima instanță.

Respectiv, instanța de apel întemeiat a conchis asupra emiterii soluției în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă cu restituirea cererii de apel depuse de Serghei Romanov.

Conjunctura redată atestă că apelantul/recurent în sensul manifestării diligenței a acționat începând cu 02 noiembrie 2020, când s-a adresat cu cerere instanței de apel, însă în perioada 03 august 2020-29 octombrie 2020 nu a confirmat acțiunile întreprinse în acest sens care ar justifica că s-a interesat de soarta dosarului, după cum și sugerează jurisprudența CtEDO.

Concomitent, Colegiul învederează că art.110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că instanța de apel corect a punctat că apelantul în termenul acordat nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat.

Astfel, se impune concluzia de a fi reținută ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel inserate în încheierea emisă în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, având în vedere că materialele cauzei infirmă poziția recurentului.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelantul/recurent și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată și concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Serghei Romanov, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici.

Se menține încheierea din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Romanova împotriva lui Serghei Romanov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Râșcani cu privire la decăderea din drepturile părintești.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat